

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefonszám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35000K

A politikai válság lokalizálódik.

Nagyatádi Szabó tárcáját egyelőre nem töltik be. — A földművelésügyi minisztériumot Schandl Károly államtitkár vezeti.

Budapest, okt. 13. Bethlen István gróf miniszterelnök ma délelőtt 11 órakor a kormányzónál volt kihallgatáson, kedden délután pedig nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter jelenik meg a kormányzó előtt.

Politikai körökben nagyatádi Szabó István lemondásáról már mint befejezett tényről beszélnek.

A földművelésügyi tárcát egyelőre nem fogják betölteni, hanem az ügyek vezetésével Schandl Károly ma délelőtt a miniszterelnöktől járt, akivel hosszú időn át tanácskozott.

Schandl Károly munkatársunk előtt úgy nyilatkozott, hogy Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter és Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter között felmerült ellentétek áthidalhatók.

Magánforrásból jelentik, hogy a miniszterelnöknek az az álláspontja, hogy a földművelésügyi tárcát egyelőre nem töltik be.

hanem megvárják míg az Esküdt-ügy lejártyalása után nagyatádi Szabó István a tárcát ismét átveheti.

Az igazságügyminiszter és a pénzügyminiszter között nincs éles ellentét.

Nagyharsányból érkezett tudósítók szerint az igazságügyminiszter a Nagyharsányban tartott beszédében azonosította magát a földművelésügyi miniszter által a pénzügyminisztérium ellen intézett támadással és nyilatkozatot tett a földművelésügyi miniszter és báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter között állítólag lefolyt éles vitáról. Ebben az ügyben a pénzügyminiszter az alábbi nyilatkozatot tette:

— Éles és kiegyenlíthetetlen ellentétekről csak azok a körök igyekeznek híreket elhínteni a közönségben, akiknek érdeke az izgatás a kormány ellen.

Tárgyalások folynak különböző kérdésekről a minisztériumok között. A tárgyalások minden bizonnyal meggyezésessel fognak végződni.

Éjjel jelenti fővárosi tudósítónk: Politikai vélemények szerint nagyatádi Szabó István nagyharsányi beszéde ellenére is

a válságot lokalizálni lehet tekinteni.

Biznak abban, hogy a kérdéseket az egységes párt kebeléből intézik el s hogy Szabó István híveivel nem lép ki a pártból.

A miniszterelnök és a kormány mindent elkövetnek, hogy Nagyatádi kivánságát a földreform végrehajtása tekintetében és egyéb kérdésekben is a lehetőséghez képest honorálja.

Az erre vonatkozó tárgyalások határozott eredménnyel kecsegtetnek. A lemondás elfogadása ügyében ma döntés nem történt.

Az egységes párt esztörtöki értekezletén kerül sorra a válság megoldásának a földreform végrehajtásával kapcsolatos részlete.

Bethlen nyilatkozni fog a földreform végrehajtási utasítása, a vagyonváltásfölddek értékelési állapotára ügyében.

Nagyatádi Szabó beszéde Nagyharsányban.

Tegnap leplezték le Nagyharsány községben a hősök emléksobrát és az ünnepségen megjelent nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter, továbbá Pesthy Pál igazságügyminiszter is több képviselő társaságában. Az ünnepség lezajlása után bankett volt, amelyen felszólalt nagyatádi Szabó István és a többiek közt a következőket fejtette ki:

— Hovatovább több s több panasz vágódik a fejemhez. Az, hogy a régi kisczardapártot engedem elsüllyeszteni. Kegyetlen nehéz helyzet ez, — hogy meddig lehet nekünk ugy öszszefogni más irányzatokkal, mint az ma van, vagy elérkezik-e az az idő, hogy a kisczardapárt ismét önállóan léphet fel.

— Nekünk első az ország, azután jövőnk mi. Ezt az utat akarom követni tovább is. Ezt akarom követni, de egy föltevessel: elsüllyeszteni, beolvasztani, megsemmisíteni a régi eredetű kisczardapártot soha nem fogom hagyni.

— Ha vannak körök — folytatta — amelyek csak azért akadályozzák a földreformot, mert az én nevemhez van kötve és ha nélkülük könnyebben menne a dolog, akkor én nekészögesen félreállok. Talán vannak, akik azt mondják, hogy nem volna szabad miniszternek így beszélni, de nem lehet elhallgatnom, hogy köztem és a pénzügyi kormány közt majdnem kiegyenlíthetetlen ellentétek vannak a váltásfölddek értékmegállapítása tekintetében.

— Meglehető kormánykrízis van, aminek én állok a központjában. Benyújtottam a lemondásomat is. — Nem tudom, milyen lesz ennek az elintézése.

Pesthy Pál igazságügyminiszter is beszélt.

— En — mondotta — tudom, hogy tényleg éles volt az összeütközés a pénzügyminiszter és Szabó István között, de bizom, abban, hogy a kérdés simán fog megoldódni.

A franciák elismerik a szovjetet.

Páris, okt. 13. A párisi Times lap azt jelenti, hogy a francia kormány ma vagy holnap táviratot küld Moszkvába, melyben de jure elismeri a szovjet kormányt, egyben kísérelve tenni a részletek felől.

Az ellenzék obstrukcióra készül.

Budapesti tudósítónk jelenti. A Ház holnapi ülése elé nagy érdeklődéssel tekintenek, mert az ellenzék radikális része, a Kossuth-párt és a

szocialisták szinte obstrukciós házszabály vitájával akarják megakadályozni a házszabály revíziós bizottság megválasztását.

Az óriás Zeppelin utban Amerika felé.

Egy diák le akarta lőni a léghajó parancsnokát.

Friedrichsafen, okt. 13. Vasárnap reggel 6 óra 35 perckor elindult amerikai útjára a Zeppelin-óriás. Fedélzetén 28 főnyi személyzet van és kivülük 4 amerikai tiszt, köztük a Z. R. III. amerikai parancsnok, aki majd az Egyesült-Államokban átveszi a léghajó vezetését.

Newyork, okt. 13. Az Azori szigeteken levő Terceirából érkezett kábel táviratok arról számolnak be, hogy a Z. R. III. szikratáviróval összeköttetésben áll Terceirával és Terceirában arra számítanak, hogy európai időszámítás szerint 12 óra múlva halad

el felettük a léghajó.

Friedrichshafen, okt. 13. Vasárnap este az itteni rendőrség elfogott egy vitzfáli diákot, aki magára vonta a gyanút. Töltött karabélyt és tényleg két találatka nála. — A szerencsétlen diák örült. Zsebében levelek és költemények voltak. Az egyik levélben az van, hogy le fogja lőni dr. Eckener, a Zeppelin parancsnokát, nehogy Amerikába vigyék a léghajót. A levelek közt van egy, amelyből az derül ki, hogy a merénylőtől egy barátja is tud. A rendőrség ezt az embert koresi.

Apponyi és Schioppa nuncius beszéde a katolikus nagygyűlésen.

Tegnap zajlott le a XVI. országos katolikus kongresszus. A vígadó nagyterme zsúfolásig megtelt. Apponyi Albert gróf mondott nagyhatású megnyitó beszédet:

— Teljes erkölcsi káosz uralkodik a világon — mondotta a többiek között. — A túlzó nacionalizmus gyűlölködése váltakoznak az internacionalizmus vérszegény elméleteivel, a szocializmus már háromféle internacionale szerint oszlik meg, teljes a homlás mindenütt. Ez váltja ki a jobbik lelkéből a vágyat a biztos irányítás után, tekintélyt keresnek az emberek és ezt a tekintélyt a katolicizmus ragyogó napjában találják meg. Nemzeti egységünket szeretnünk és fenntartanunk kell. Erőteljes nemzeti egységünkből született minden, ami nagyot az emberiség létrehozott, csak nemzetünkön át szerethetjük az emberiséget. Tartozunk tehát megvédeni azokat a történelminek fejlődött állami kereteket, de tennünk kell ezt más nemzeti egységeik nélkül. Ime, az áthidalás az internacionalizmushoz.

Az egyház elítéli azt a téves tanítást, amely minden bűncselekményt igazol, ha az nemzetünk érdekében követtetett el.

Ebből természetesen fejlődik ki a nemzetközi igazságosság intézményes biztosítása, az erőszak visszaszorítása és sa jog uralmának megállapítása.

Percekig tartó taps ünnepelte az ősz államfűrfiut és a taps orkáná fokozódott, amikor az üdvözlő táviratok felolvasása után

Schioppa Lőrinc pápai nuncius magyar nyelven kezdte meg beszédét:

— Hiszek Magyarország feltámasztásában. Ezerszer hallottam ramé-

nyeteknek és hiteteknek ezt az énekét — folytatta ezután elasz nyelven a pápa követe. — En nem csinálók irredentizmust, nem csinálók politikát. Meg akarom mutatni egy szerencsétlen nemzetnek az utat, amelyen megtalálja a vallási, erkölcsi és társadalmi megújodást. Ezt az utat egy magasztos szó jelöli meg: a szeretet.

— A földön az ember vagy nemzet nem méltó nevére, ha nem gyakorolja a szeretetet.

— A kommunizmus réme elsimult a szerencsétlen hazáitokról. Vértó sebeket, felejthetetlenül szomorú emlékeket hozott, de ne pereljünk a multtal. Esmét csak eszmével lehet levern, a kommunizmus ellen csak az Evangélium eszméje harcolhat. — Dolgozzatok ezért az eszméért. Ha győz a kommunista eszme, akkor ütött hazátok utolsó órája is, ha az Evangélium eszméje győz, akkor Magyarország i szívalommal zengheti eszményeinek énekét.

Ezután Leopold Antal püspök, a Főkegyuri jog az interregnum alatt címen ismertette a katolikusok felfogását a főkegyuraság mai jelentőségéről. A főkegyuri kiváltság nincs hozzákötve a magyar nemzethez, a magyar királysághoz, a magyar koronához, hanem kizárólag a magyar katolikus királyhoz. (Nagy taps.)

Apponyi és Csernoch János is tapsoltak.

Vasárnap délután eucharisztikus körmenet volt, melyen mintegy kétszáz ezer ember vett részt.

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

Baltazár püspök bucsuztatása.

A püspök bucsubeszédei. — Nemcsak az amerikai magyarok, hanem az angolok előtt is beszélni fog angol nyelven. — A püspök végrendelet szerű kijelentései a híveknek.

Dr Baltazár Dezső püspök ma, kedden délután 12 óra 37 perckor a Budapest felé induló vonattal elhagyja Debreczent és másnap már Magyarország határain is túl lesz. A püspök, mint ismeretes, Amerikába indul, hogy több hónapra terjedő körútján magyar és angolnyelvű előadásokban feltárja a magyar református kulturális intézmények elsősorban az ősi debreceni kollégium váltáságos anyagi helyzetét és az újvilág segítségét kérje azok megmentéséhez.

Baltazár püspök szombat reggel költözött be családjával debreczeni örökségére zelemeri birtokáról,

ahol a nyarat utjának előkészítésével és az angol nyelv elsajátításával, nagy munkában foglalkozott.

Epen minden óráját igénybevevő elfoglaltsága akadályozta meg abban, hogy az egész debreceni református társadalomtól bucsút vegyen. Így a

A Templomegyesület bucsuja.

A templomegyesületnek a kollégiumi kistanácssteremben tartott közgyűlésén, melyen maga a püspök és Nagy József főgondnok elnökölt, Décezy Imre református középiskolai főfelügyelő mondott bucsubeszédet.

— Tisztelettel hajlunk meg — mondom — előtt és áldjuk az isteni gondviselést, hogy benne olyan vezért állított a magyar református egyház koránzásának élére, kiben az alkotóerő nagy lélekkel párosulva isteni küldetésének tudatában ellen- és rokaszenyvel nem törődve vezet az egyházat és nem hangzatos jelszavakkal, hanem áldozatos munkájával építi közöttünk isten országát.

Baltazár püspök emelkedett hangú beszéddel válaszolt Décezy Imre mély hatású bucsubeszédére.

Legelőbb is válaszolt az szeretetteljes viszonyt, amely a Templomegyesülethez fűzi.

— Ennek bölcsőjét nemcsak én rinygattam — mondotta — hanem

én is faragtam zivataros időkben a haragnak és dulsának idején.

Éljör egy kis fának árnya alá húzódva, válogatva a vesszőszálakat. — Így találtam én társakat, hogy építsünk a harag dulsága idején a szeretet számára hajlékot és templomot. Ebből a nagy szükségérzéstől született a kálvinisták templomegyesülete melynek azilumába sokan jöttek, kik védelmet nyertek akkor,

de akik most már nincsenek közöttünk.

Émlékeztetek erre azért, hogy ha a közös nagy csapások idején rátaláltok egymásra az emberek lelkei, a jó időkben sem felejtsetek egymást, ha nem tartsa meg barátoknak öket Isten felemelő keze.

Ez tulajdonképpen az én végrendeletem,

melyet nektek hagyok, azaz az egyeseknek, a szeretetnek, a közös testvériségnek ápolása, mely nem fegyverekkel dolgozik, hanem fegyvertelen szenteket bocsát az egész világnak és győzni fog az egész világon azzal az elszántsággal, mely benne volt Jézusban is. Engem annak a szeretetnek és békeességnek a palástja övez, amely most Amerikába is elvezet. — Ebben a palástban jártam már egyszer be az idegen nagy világot, ennek a hófehér tisztaságu palástnak már egyszer künn tiszteletet szereztem.

E palástot itthon megtépdzták de vállaimról letépni soha nem tudták.

Ebben megyek ki most is vetni a jó eszélekedetek mezején. Könnyeb most

református publikum, mely útjára egész szeretetével kíséri püspökét, csak az egyes intézmények által rendezett bucsuünnepélyek keretében vehetett bucsút.

A püspök vállalkozásának nagyságáról és a fáradságokban hozott áldozatairól úgy alkothatunk képet, ha tudjuk, hogy 3 és fél hónapra terjedő útja alatt mindennap kétszer-háromszor jelenik meg az amerikai nyilvánosság előtt és minden egyes alkalommal angol vagy magyar nyelvű beszédeket fog tartani.

Vasárnap estőnk a kálvinisták templomegyesülete bucsuztatta a nagy utra induló püspököt. A templomegyesület vasárnap délután 4 órakor rendez évi közgyűlését tartotta és ennek keretében keresett a templomegyesület kebelébe tömörült református hívők serege alkalmat arra, hogy az egyesület megalapítójától, felvirágoztatójától és vezetőjétől, Baltazár püspöktől bucsút vegyen.

és nehezebb is az én utam. Először is azért nehezebb, mert már láttam azt a szörnyű küzdelmet, melyen a fagyatkos erővel bíró vándornak keresztül kell esni. Tudom már, hogy milyen gyenge az ember hordozni azt a szörnyű terhet, mely éjjel-nappali hordozást kíván a kimenőtől. — De könnyebb is lesz utam. Mikor első utamra keltem, kétségben voltam a felől, hogy a nagyságoknak világa vajon nem találja-e túlságosan kicsinynek az én személyiségetem s nem fogja-e kiesibe venni a céll, melyért kimenem. Ez az én kétségem bizonyos tekintetben félelemmé vált nem magamat féltettem, hanem a nagy célt és annak reputációját, melyet mint a magyar kálvinisták a református egyház első papja, én hordozok.

De az én kétségem örömmre fordult, meg kellett győződnöm, hogy tévedésem alapult. Előzetem valami olyan vonást, mely vonás Amerika életében a legtündörösebb. Nem tölthettem kétszer 24 órát Amerika földjén.

mikor ott állottam első polgára, néhai Harding elnök előtt.

Sohasem felejttem el azt a kézzorítást, mellyel megtisztelt. Néhány szava meggyőzött, hogy valamit kihagytam Amerika nagyságából,

mely a legnagyobb jellemvonása: ez pedig a szeretet.

Amilyen mértékben Amerika első polgárát ilyen szívűnek találtam, olyannak találtam többi polgárát is.

Nagy tévedés, mintha ott csak kétszerkelt volna az emberek szive helyén. Az üzleti világban is megmaradt drága gyönyörnek az emberek szive, melübb Isten a szeretet csodáit termeli ki.

Tehát könnyebb lesz az utam, mert

ezzel már tisztában vagyok. De még egy nehézséget kell most leküzdenem. Most ugyanis nemcsak a magyarsághoz fogok menni, hanem az angolokhoz is, akiknek nyelvéhez a kulcsot nagy odaadó munkával két esztendő alatt tanulva, az utóbbi időben egy óra pihenést sem engedve magamnak megszereztem.

Nagy a bizodalom, hogy az angol beszédeket is, mint Isten iskolájának jó tanítványa, el tudom mondani.

En a szeretettel és a szeretetnek élettem itten köztetek.

Nincs semmi vád a lelkemben, hogy valakin bosszút tettem volna, semmi könny nem lehet, me-

A presbytériumban.

A presbytérium gyűlésén Nagy József főgondnok kívánt áldást a püspök útjára, a tanítók nevében pedig Moesary Lajos elnök mondott érzékeny, magasszarnyalású beszédet. — A püspök a presbytériumtól a következő beszéddel vett bucsút:

Ugy a főgondnok ur, mint a tanítástületnek elnöke által tolmácsolt szíves elismerő buzdító szavaikért hálás köszönetet mondok egy a magam és kísérő társam Baja Mihály nevében is. Aki egy kicsit mélyebben akar belenézni a kérdések lényegébe, az megállapíthatja egész pontosan, hogy

nagy okoknak kell azoknak lenniök, amelyek egy ilyen nagy utra megérlelik a vállalkozást az ember lelkében.

Egy nagy háborgó, követelő, vágyakozó veszedelm a tenger, amelyre ha valaki reászall,

le kell számolni minden lehetőséggel és nyugodt lélekkel betenni az ajtát maga után.

mert olyan az, mintha végrendeletet kellene csinálni. Mik ezek a nagy okok. — Pragmatikusan akarom előadni. Debreczen messze viszanyulva az elmúlt századok sorsára,

az igaz magyar léleknek megte-remelő és megszemélyesítő városa volt.

Ennek a városnak javáért, jólétéért, előbbidésért és virágzásáért nem kell sajnálni semmiféle áldozatot. — Ebben a városban nem közönséges szólam az evangélium, világosság és a magyar nemzeti eszme. Ebben a városban két nagy bástyafok van. Az egyik századokra visszatekinthet, a másik csak félszázadra hivatkozhatik, de nem kisebb érdemmel. Az egyik a kollégium, a másik a felső-leányiskola. — Mindkét intézmény az idők cord járása folytán a könnyen meglátható, de inkább elhallgatandó tényezőknek behatása miatt, annagiban a tünk szélére jutott. Ha a hanyatlást nem is vesszük észre a szellemi életben, de bizonyos megállást és stagnálást észrevettünk. Már pedig a szellemi élet terén a megállás, illetőleg a stagnálás, veszedelm, aztán elposványosodást jelent, mint a víz folyására veszedelmét jelent annak elzárására. Debreczen város ezzel a gyönyörű két szép szemével néz-

lyet én sajtoltam volna ki. Elikisér utamra ennek a gyülekezetnek a szeretete. Arra kérem e gyülekezetet, hogy emlékem szivemben állandó kis mécsvilág legyen, melynek fényességénél néha-néha mondjenak egy-egy rövid de buzgó imát értünk.

Vasárnap este szűk családi körben bucsuestély volt a püspök lakásán, melyen az egyházkerületi és a debreceni egyházi vezetők vettek részt.

A bucsuztatások során hétfőn délután a ref. felsőbb leányiskola rendezett kedves, bensőséges ünnepélyt, délután 4 órakor pedig a ref. egyház presbytériuma tartott közgyűlést.

bet bizodalommal a jobb jövőndő felé. *Ezt a két szemet most homály borítja és könnyfátyol fedezi a szomorú sors miatt.* En nekem, aki az egyiknek, a kollégium intézményének köszönhetem szellemi kincstáram felszerelését,

melynek ékességével, mint igazmélitossággal tudtam megállani a nagy kultur nemzetek előtt s amely tiszteletet tudtam szerezni a magyar névnek.

A másik intézménynek köszönhetem szép gyermekem szellemi erkölcsi el-látását és felruházást. Ezeknek jövőndő sorsáért minden fáradságot és minden terhet vállalni, minden küzdelmet keresztyülharcolni,

sőt még az életet is feláldozni ér-jemes.

Ezek azok a nagy történelmi és evangéliumi jelentőségű okok, amelyek Amerikába visznek engem és társaimat.

En utra valónak kettőt kérek. Egy belse, szent, lelkes felbuzdulást

mindnyájuk lelkében áldozatkész ségre az iránt, amiért most mi ketten elindulunk. Mert hiszen szép, nagyon szép dolog, ha mind társadalomilag, mind nemzetileg idegen tőnyezőknél a szív ajtaját meg tudjuk kopogtatni és az igazságok hatása alatt kinyílnak; ez mind nagyon szép dolog, de rajta égne elfogad kezünkön mindig valami kinzó és perzselő tűz akkor, ha nem lennénk meggyőződve arról, hogy ez a presbiterium és a debreceni gyülekezet és az egész magyar kultur társadalom erejéhez mérten elviszi a maga áldozatát. A másik, amit kérek én, az, hogy nekem a nagy terheknek elhordozhatása, a küzdelem megharcolása és abból a célból, hogy a veszedelmeknek bátran nézhessek mindig eléje, legyen a hátam mögött akkor, mikor az óriási távolság szétszakaszt bennünket, egy olyan tartalék, amelynek nekivethetem vállaimat és nekivethet vállal, bizodalommal fordulhassak Isten nevében az én hitem közziklájához: Jézus Krisztushoz.

Ha arra a párnára hajtom le fejemet, melyet az önök szeretetének szelid, hófehér tepic fed, akkor én minden reggel megvidul lélekkel kelhetek fel

és diadalmasan tudom megharcolni a nagy harcot és vissza tudok térni azokkal az anyagi kincsekkel, melyek szükségesek, másfelől egy bevégezt munká — s már akkor elmondhatom, — hogy egy megfutott élet nyugodt lelkiismeretének méltóságával és vidám arcával köszönhetjük egymást. Eme vidám orcnak lehetőségét teljes erkölcsi boldogságban adja meg Isten mindnyájunknak.

A püspök beszédét megilletődéssel hallgatta a presbiterium. A beszéd végeztével felzugott a presbiterek ajkán az éljenzés. Majd külön-külön is elbucszott a püspök a presbiterektől, mindegyikkel kezét szorítva.

A presbiterium dr. Baltazár Dezső püspök távolléte idejére Szele Gy. lelkész bizta meg a lelkész elnöki teendőket ellátásával. Egyben elhatá-

EUROPÁ

bármely metropolisába beillő csemege üzlet nyílt meg a Piac-ucca 22/24. szám alatt a „Nizzai Virágcsarnok“ helyén. — **Kontsek Géza K. R. T.** ezen új fióküzlete a mai kor követelményeinek megfelelően berendezve választékos csemege-, ital- és gyarmatáruival a legkényesebb izlést is kielégíti.

KONTSEK GÉZA K. R. T. DEBRECZEN, KOSSUTH-UCCA 15. PIAC UCCA 22/24.

rozta, hogy erre az időre egy új segédlelkési állást állít fel és erre G. Nagy Béla lelkészt alkalmazza.

Amint értesülünk, a püspök utazási programjában változás következett be. Ma utazik el, de nem a reggeli gyors vonattal, hanem a 12 óra 37 perckor induló személyvonattal.

Anatole France meghalt.

Tegnap este, a hosszabb idő óta betegeskedő Anatole France Párisban meghalt. A francia irodalom e legkiválóbb alakja, kinek műveit minden kulturált államban ismernek, egyik legérdekesebb művészelke volt a hanyati századnak. Ott kezdte, ahol Jules Renard elhagyta. Filozófus volt és mégis szépíró, akinek a tolla alatt napsütéses derűvel virult Epikur-kerije. Ugy tűnt fel az irodalom életében mint a zsenik szoktak. Egyszerre és tündöklőve. — Egész ifjúságában könyvek között élt, olvasott és elmélkedett, míg megírta híres regényét, a „Bonnard Silvester vétkét.” Ezzel nyerte el az Académie Française pályadíját 1896-ban.

Regényeiben legnagyobb kincs a tiszta életöröm, az élet nagyszerűen egyéni megfigatása. Lelke egyre a múltat idézte fel és az antik Hellász szentelt oltárain gyújtott áldozati tűzet a modern világ gondolkodójának. Főltte áll minden szempontnak és az istenek világában a Szatirokat, nyμφákat, sőt az embert is oda képzelte. Coignard Abbé véleményei-ben fölény kritikát mond a francia történelem eddigi ismeretei felett.

Egyesek szerint csak 2 regénye volt. A „Vörös liliom” és a „Komédiás történet.” A többi műve egész könyvtár, filozófia volt. — Anatole Francei formában. A múlt század végén nagy szerepet vitt a szocialista mozgalmakban és szóval is nagyszerű harcokat vívott.

A társadalmi rend fonákságait herroszi erővel mutatta fel. Így született meg „A pártitő angyalok” és „Az istenek szomjaznak”. Róma ezt nem bocsátotta meg neki és műveit indexre tette. Anatole France szakított az egyházzal és a modern pagányság zászlóvivője lett. 1914-ben Jaures meggyilkolása után, a háboru ellen lépett fel és elérte a sors tragédiája. A pacifisták, akiket jórészt az ő felérhetetlen zsenije tett erőssé, üldözöbe vették és megtagadták.

A legnagyobb aggastyán korban hunyta le szemét.

Nyolcvan éves volt a francia stilius nagy mestere. Az egyházzal utolsó pillanatában sem békült ki és utolsó akarata az volt, hogy temetésénél mellőzzenek minden egyházi szertartást. Halála az egész művelt világ gyásza.

Doumergue, a francia köztársaság elnöke ma ráviratolt intézett Anatole France özvegyéhez. A táviratban részvétének adott kifejezést, ama veszteség felett, mely Anatole France halálával az özvegyet és egyszersmind a francia irodalmat is érte.

Kérje a Debreczent!

Étkezzünk

a Kéményseprő vendéglőben
Péterfia 52.

Kitűnő magyar konyha. Abonensek még felvételnek, kihordásra is. — Tiszviselő és Diák urak kedvezményben részesülnek.

Tisztelettel

Nagy Imre vendéglős.

Báró Fejérváry Gézané megégett.

A nyolcvan éves hölgy cigarettázott az ágyban.

Szeged, okt. 11. Ma a kora reggeli órákban borzalmas szerencsétlenség híre érkezett Deszk községből Szegedre. Báró Fejérváry Gézané, született Biedermann Sarolta, az egykori miniszterelnök elvált felesége szerencsétlen véletlen folytán 80 esztendőskorában megégett s mire észrevették, borzalmas kínok között ki is szenvedett. Báró Fejérváry Gézané unokája

báró Gerliczy Félix deszki birtokán lakott évek óta. A szerencsétlenség úgy történt, hogy báró Fejérváry Gézané szobatról vasárnapra virradó éjszaka égő cigarettával feküdt le az ágyába. A jelek szerint, mialatt a cigarettát égette, elaludhatott, az égő cigarettát azután kiesett a szájából és pillanatok alatt lángalobbantotta az ágyamut.

Ne verjétek már agyon, én is ember vagyok.

Italos betlehemesek kegyetlen kínzások közt agyonverték egy tyuktolvajt. — Hét sámsóni legény a vádoltak padján

Kocsis László hajdusámsóni lakos múlt év Karácsonyán egy ünnepi tyukot lopott magának s hóna alá fogva a vasuti töltésen igyekezett hazafelé a lopott jószággal. Bodnár Sándor, Fekete János, Hajdu László, Öry Sándor, Hajdu István, Hajdu Ferenc és Hajdu István II. Sándor János tannyájáról jöttek ki, ahol karácsonyt köszöntöttek. Észrevették Kocsist s felszólították, hogy álljon meg. Ez a tyukot eldobva futásnak eredt. — A legények botot csépnadarót ragadva tána rohantak s mikor utólérték s mivel egy kissé ittasak voltak, teljesen feldühödött állapotban elkezdtek ütni-vern. Leverték a földre, majd felrúgálták, rugták-vágták, úgy hogy a szerencsétlen ember haldokolni kezdett. Fekete János, kitől Kocsis a tyukot lopta, szeges csizmájával háromszor fejbe rugta a földön fekvő embert, kinek utolsó szavai

ezek voltak: „Jajj a szívem! ne verjétek már agyon, hiszen én is ember vagyok. A következő csapások alatt kilehelte a lelkét. A hét legényt letartóztatták s halált okozó súlyos testi sértés miatt indítottak eljárást ellenük. A debreceni törvényszék Koháry tanácsa tegnap tartott tárgyalást ügyükben. Aczél Jenő dr., Barabás Béla dr., Grünberger Jakab dr., Bárdos Jakab dr., Ujfalussy Géza dr. és Békés Kálmán dr. debreceni ügyvédek látták el védelmüket, míg a vád képviselője Kádár István dr. ügyész volt. A bíróság hosszas tárgyalás után büntösknek mondta ki őket. Bodnár Sándorra és Fekete Jánosra másfél évi, Öry Sándorra és Hajdu Istvánra 6-6 havi börtön büntetést szabtak ki. A többiek ellen az ügyész eljettette a vádat. Az elítéltek és a védők jogorvoslattal éltek az ítélet ellen.

Az egyedi kastélyba vitték Froreichot és Berta Erzsébetet.

A helyszínen nyomoznak a rejtélyes gyilkosság ügyében.

Egyed, október 14. Az Egyedi Artur rejtélyes halálának ügyében megindított nyomozás színhelye ma Budapestről Egyedre helyeződött át, a hová Froreichot és Berta Erzsébetet is elvitték. Az eredeti terv az volt, hogy ma délelőtt tartják meg a helyszíni szemlét, ez azonban ma délután nem történt meg, még pedig azért, mert Posselt esendőr százados, aki a nyomozást vezeti,

be akarja várni Kenyeres Balázs és Minich Károly egyetlen tanúrok megérkezését.

Froreich Ernöt két esendőr őrsi csak a gyilkossággal gyanúsítottat.

Froreich-hal a bíró régebbi jó vi-az őrszobában. Nem engednek be hozzá senkit.

A falu bíróját látogathatta meg szonyban van és azt remélték, hogy neki beszélni fog. A bíró, amikor kilépett Froreich szobájából, azt mondta munkatársunknak, hogy — Froreich semmit sem mond el mind addig, amíg a helyszíni szemle meg nem történik.

Az Egyeden folytatott legújabb nyomozásról a hatóságok még nem nyilatkoztak. Amit meg lehet tudni, azt csak a cselédség mondja el.

Köztudomású, hogy

Egyed nevével rossz viszonyban volt, úgy, hogy mikor Froreich megérkezett a kastélyba, erről Egyedi soha sem tudott.

Mindig Egyedi távollétében ment a kastélyba.

Amikor Froreich vasarnap megérkezett, anyósával találkozott az állomáson; 4 órakor érkezett a kastélyba s azonnal utasítást adott a cselédeknek, hogy ne mondják meg Egyedinek, hogy veje ott van.

Egyedi egyik cselédje 10 órakor be akart menni hozzá s Froreich ennek is meghagyta, hogy ne említse az urának, hogy ő itt van.

Délben 12 órakor találkozott először Egyedi szobájában vejével. — Gazdasági kérdésekről beszélgettek, amiből hosszú és haragos vita fejlődött ki. Froreich ekkor eltávozott apósa szobájából és azóta nem látta többet.

Egyedi az utolsó estét jó hangulatban töltötte. Az utolsó délelőtt alkalmazzottai jártak nála, akiket az ágyban fekvő fogadott. Ezek jelentést tettek neki.

Hogy Egyedi mennyire nem gondolt még az öngyilkosságra, legjobban bizonyítja, hogy dohányos dobozát odaadta egyik emberének, hogy tegye másnapig a pincébe, mert ez az a dohány.

Egyedi este utasította családját, hogy ha addig fel nem ébredne, tíz órakor keltsék fel.

Ma dr. Gelley orvost több óra hosszú kihallgatták, de a részletek ismeretlenek.

Froreich és Berta Erzsébetet a kastély egyik földszinti szobájában őrizet alatt tartják.

Hétfőn egyiküket sem hallgatták ki.

Barabás képviselő beszámolója Kabán.

Kabán, október 13. Barabás Samu a kerület nemzetgyűlési képviselője tegnap tartotta meg beszámolóját Kabán községben. A népgyűlésen Stry Kálmán a gyűlés elnökének menytója után Barabás Samu nemzetgy. képviselő ismertette a miniszterelnök érdemeit, amelyeket a külfölddel való kapcsolatt és a külföldi kölcsön megszerzése, valamint a jövőre tervezett veszélyének elhárítása körül szerzett. Beszámolójában részletesen kitért a múlt parlamenti eseményére is.

A közönség a beszámoló alatt lelkesen tüntetett gróf Bethlen miniszterelnök mellett, akihez 50-ik születésnapja alkalmából üdvözlő táviratot is intézett.

Sport

DKASE—DEAC 2:0 (0:0).

Ameddig a mérkőzés reális volt, azaz a sötétség beállt az egyetemi csapat egyenlő ellenfele volt a DKASE-nak sőt helyel-közel veszélyesebb is. A bíró, dacára annak, hogy mindkét egyesület részéről felszólították, hogy ne folytassa tovább a mérkőzést, ő holdvilág mellett vezette tovább. A DKASE első gólját egy horner utáni kapu előtti kavarodásból érte el, a kapura rohanó csatárak Alföldyt mindkét lábán megrugva, Buttyay az összeső aspus felett kézzel beütö a labdát. Második gól a DEAC védelmi hibájából esett. Hír szerint, mivel mindkét gól már teljes sötétben esett, a DEAC megóvja a mérkőzést. A győztes csapatból Petrucz, Ökrös, a DEAC-ból Kassay, Cseszko, Alföldy tüntek ki.

DTE—BUSE 3:0 (0:0)

A második féldőben komolyabban veszi a DTE a mérkőzést és sikerről is Tarjányi, Pólyik, Foris gólokkal meggyerni a mérkőzést. A BUSE-ban Rébi, Kovács, Loga, Nyul voltak jók, míg a DTE-ben Fejér, Tárkányi, Pólyik. A bíró Weisz (Buse) játékost kintlotta.

DUSC—NyTVE 2:2 (2:1)

A vezető gólt a NyTVE éri el, amit öngól révén ki is egyenlő hamarosan. A vezető gólt a Vasutas Polaneczky lövésével éri el, amit Guttman fejével csak a második féldőben tud kiegyenlíteni. A NyTVE-ben Guttman, Reichman, Rosenstein, a Vasutasban Farkas, Szolárszky, Polaneczky voltak jók.

DMTK—KTE 1:1 (0:0)

A kisvárdai csapat otthonában játszva újabb értékes ponthoz jutott. A vezető gólt a DMTK Vincs lövésével éri el, amit a KT Kovács révén egyenlített ki. A DMTK-ból Martin, Vince, Hübner, a DTF-ből Kovács és Bakajsa tüntek ki.

DUTE—KMOVE 7:0!

My. Ötvös—Kise 2:0

DEAC II.—DKASE 0:0)

Szomjas Gusztáv és László

győzelme.

Tegnap folyt Budadesten a galamblovó verseny, melyen a két Szomjas testvér nagy sikerrel vett részt. A verseny nemzetközi volt, résztvettek rajta a legjobb osztrák és cseh lversenyzők is. A csapatverseny, immóelő impónáló biztonsággal nyerték a Szomjas testvérek 50-48 találat. A nagy nagy konkurenciában elért értékes győzelműh a legkellevesebb benyomást kellette.

Hirdessen lapunkban.

SOÓS elsőrangú uriszabószága

Kereskedelmi és Iparkamara épület, Verbeci-utca 2. szám

Nemboszorkányság

jó kávét adni, csak szív kell hozzá és egy kis szakértelem,

KONTSEK GEZA K. R.-T

birja mind a kettőt.

Kolozsvári Kiss Lászlót közfelkiáltással debreczeni papnak választották.

Kolozsvári tegnap este Debreczenbe érkezett.

A Könyves Tóth Kálmán halálával megüresedett debreceni ref. lelkesítő állásra vasárnap ejtette meg a debreceni ref. egyház a választást. A választást reggel 8 órai kezdettel ismételték előzte meg a Nagytombolomban, mely erre az alkalomra zsúfolásig megtelt. A gyülekezet sorában ott láttuk gróf Dégenfeld József Márk Endre, Juhász Nagy Sándor s a theologiai tanári karral élén a ref. egyházi élet színe-javát. A gyülekezetben képviselve volt a társadalom minden rétege.

Az Istentiszteletet Molnár Ferenc vezette be imával, mely után Papp Gusztáv lelkesítő beszélt a lelkesítő hivataláról. Ezután a választási bizottság másik elnöke, Széchy István mi-keperczi lelkesítő felolvasta az egyházi törvénynek a papválasztásra vonatkozó paragrafusait. Felolvasta a következő pályázók neveit: Kolozsvári Kiss László, Fülöp Gusztáv, Mészáros István, Birta József, Nádász Bertalan, Lengyel Imre — bejelentvén, hogy Bányay Lajos vizs-zalépett.

Ezután Széchy lelkesítő a következő

kérdést intézte a gyülekezethez: „Nincs-e, aki szavazást kíván?” Ha a gyülekezetből legalább tizen jelentkezik szavazást kívánók, akkor a választást szavazás dönti el.

A kérdést az elnök háromszor tette fel a gyülekezetnek s mindhárom ízben dörgő „Éljen Kolozsvári Kiss László!” feleletet kapott.

Szavazást pedig senki sem kívánt. — Így tehát az elnök azonnal kihirdette, hogy Kolozsvári Kiss Lászlót a debreceni Árpád-téri parochiára egyhangulag, közfelkiáltással megválasztották lelkesítőnek.

Ezután a választási aktusról a ref. egyház tanácstermében jegyzőkönyvet vettek fel. Hétfőn délután pedig az egyházi elnökség a presbiteri gyűlésen jelentette be a választás eredményét.

Kolozsvári Kiss Lászlót azonnal értesítették táviratilag az eredményről. Mint értesülünk,

az új debreceni pap tegnap este Debreczenbe érkezett, hogy Amerikába induló apósától: dr. Baltazár Dezsőtől elbucsuhashassék

ségi főfelügyelőnek, Sinay Gábor bírónak, dr. Csire Ferenc pénzügyi fogalmazónak, Major István és Czákó Lajos postatisztnek, Szűcs Ernő városi számtisztnek és Gál Sándor köztisztviselőnek.

A nevezettek lakásigényét találta a hosszas vizsgálódás után legsürgősebbnek a tanács. Bár a tanács válogatásával sokan nem lesznek megelégedve, az tény, hogy fentiek lakásviszo-

nyai a legpanaszosabbak voltak. Elég annyit mondani, hogy a hét közül hat — mind családos — hajléktalan, egy pedig olyan kis lakásban nyomorog, hogy feleségét és gyermekeit kénytelen más városban tartani.

A tanács egyuttal elhatározta hogy a népjóléti miniszternek azt ajánlja, hogy a kétszobás lakások bérét egyenként évi 320, az egyszobásokét pedig évi 200 aranykoronában állapítsa meg.

A Női Felsőkereskedelmi Iskola tanári konferenciája felmentette a megvádolt urleányokat

Féltreértésen alapult az egész feljelentés.

Vasárnapi számunkban hírt adtunk arról, hogy a női felső kereskedelmi iskola két növendéke ellen a hazafiatlanság súlyos vádját emelték. Már első cikkünkben kifejezést adtunk annak, hogy a vád tarthatatlan és alighanem félreértésen alapult, mert a leánykák magyar református papnak a leányai, jó magyar érzelműek és megszállott területéről éppen azért jöttek Debreczenbe, azért tanulnak itt, hogy magyar szellemű oktatást nyerjenek.

Munkatársunk felkereste a két nővért: Nagy Olga és Nagy Gizi urleányokat, kik Donogán István ur családjánál laktak. Rendkívül finom megjelenésű, nagy intelligenciájú kisasszonyok a Nagy nővérek. Valóságilag lecsúszta mindkettőjüket, hogy olyan váddal illették, teljesen igaztalanul. Megkértük a kisasszonyokat, hogy mondják el az egész incidens történetét. Előbb még aggályoskodtak, hogy nyilatkozhatnak-e újságban, mint intézet növendékei, de aztán megnyugtattuk őket, hogy mindenesetre joguk van a maguk igazát a nyilvánosság előtt megvédeni.

Ezek után Nagy Olga elmondotta, hogy Gizi nővérenek tulajdonképen semmi szerepe nincs a dologban, — csak mint nővéreket, együttesen emlegetik. Tulajdonképen még szerdán történt az eset. Versényi Klára tanárnő történelmi óráján arról adott elő, hogy a honfoglalás előtt Magyar ország területén menyű nép átvonult. Szvatopluk nagy birodalmat alapított, de halála után ez a birodalom felborult. Az előző órán a tanárnő Romániáról beszélt és megemlítette hogy a románok milyen címen formáltak jogot Erdélyre. A szerdai órán, mikor a tanárnő az 1100 év előtti Szvatopluk birodalmáról adott elő, önkéntelenül tette meg ő azt a megjegyzést, magyar lelke keserűségével, nem kijelentő, hanem kérdő formában, ilyen formán: „Ezért tartanak hát jogot a csehek a Felvidékre”. A tanárnő egyáltalán nem reflektált akkor a kijelentésre és azon természetesen nem is ütközött meg senki.

— Nem áll az, hogy Bartha Emma rendreutasította volna — folytatta Nagy Olga. Csütörtökön, pénteken

nem is sejtettem, hogy mi készül ellenem. Szombaton 11 órakor hozzám és nővéremhez jött az igazgató ur az osztályban és azt mondta, hogy menjünk szépen haza, majd hétfőn tanári konferencia lesz az ügyünkben. Csak aztán tudtuk meg, hogy mivel vádolnak bennünket. Fogalmunk sincs, hogy ki emelte a vádat ellenünk.

Eddig az urleány elbeszélése. Szavaiból kiérzett az a mély lelki megbántottság, hogy éppen őt vádolják hazafiatlan kijelentéssel, mikor ők magyarságukért kénytelenek a szülői háztól elszakadva, az iskolai éveket eltölteni. Több ur ember, köztük Donogán István és Tihanyi István urak keresték fel szerkesztőségünket és elmondották, hogy a vádról a legnagyobb felháborodással értesültek, azt rosszakarat művének tekintik, mert a leányokat és családjukat jó magyar érzelműeknek tudják és ismerik.

A tanári konferencia a Női Felső Kereskedelmi Iskolában tegnap foglalkozott az ügygel és — mint értesülünk — teljesen felmentette az urleányokat, miután bebizonyosodott, hogy nem felel meg a válságnak a felhozott vád. Ezek után a kínos ügy befejezést nyert.

A megindult vizsgálat során az osztály 41 növendéke közül 37-en teljesen igazolták a megvádolt leányokat és csupán négy növendék vallott kedvezőtlenül, de ezeknek a vallomása teljesen ingadozó s éppen ezért tendenciózus jellegű volt.

Színház

- A Csokonai-színház műsora: Okt. 13.: Aranyvirág, operette. (A) bérlet. Okt. 14.: Marinka a táncosnő. Operette. Tisztviselő-est. Okt. 15.: Aranyvirág. Operette. (B) bérlet. Okt. 16.: Vera Mirceva. Dráma. Okt. 17.: A doktor ur. Vigjáték. Új betanulással. (D) bérlet. Okt. 18.: Casanova. Nagy operett. Új betanulással. Bérletszünet.

A színházi iroda jelentése: Tisztviselőestben kerül színre Gilbert az Artalan Zsuzsi, Hermelines nő, sbb. szerzőjének ígatót máséjü, Marinka a táncosnő operettje. A beleg Szilágyi Marcsa szerepét ezuttal is Kovács Terus játssa. Molnár Ferenc egyik legzseniálisabb és legöltetesebb darabja A doktor ur vigjáték pénteken kerül felújításra. Puzsért a confidens betörőt Rólkó alakítja.

Mozgószínház műsora: Péntektől Uránia és Vigszínházban egyszerre „Scaramouce”, Apollóban „Megbolygott asszony”, világattrakciók, Péntektől Uránia és Vigszínházban egyszerre „Scaramouce”, Apollóban „Megbolygott asszony” világattrakciók.

ARANYVIRÁG, ezüstös, briliáns, hamis fogat legmagasabb árban. VESZÉK. STEINER MIBÁLT, Arany-2. 2. 1-1000

Földbérlok gyűlése a kereseti adó ügyében.

Küldöttteget menesztettek a pénzügyigazgatóhoz.

Vasárnap délelőtt népes gyűlésen ismertette a Földbérlok Egyesülete a kereseti adó kivétel revízióját, a jövedelem és vagyondó kivételre vonatkozó rendelkezéseket.

Vásáry József elnök üdvözlő szavai után dr. Szabó Ferenc, a bérlok egyesült ügyvezető ügyésze ismertette a kereseti és jövedelem adó kivétel körüli rendelkezéseket a haszonbérlok szempontjából. Megelégedéssel vette tudomásul a gyűlés, hogy az érdekképviseleti szerveknek közelebbről: az Országos Földbérlok Egyesületnek a közbenjárására a pénzügyminiszterium felülvizsgálására.

E rendelkezés alapján kimondotta a gyűlés, hogy küldöttteget kért fel a debreczeni pénzügyigazgatótól a haszonbérlok kereseti adó kivételének általános felülvizsgálására.

A kereseti és jövedelem adó kivétel terén a haszonbérlokot terhelő enyebb sérelm orvoslásáért pedig fe terjesztéssel fordulnak az országos egyesülethez és az illetékes minisztériumokhoz.

Felszólalt a gyűlésen dr. Rácz Lajos kamarai igazgató is, aki a haszonbérlok

jogos kívánságának a mezőgazdasági kamara részéről való támogatását megígérte. Amit a gyűlés örömmel fogadott.

A bérlok egyesület vezetőségétől nyert értesülés szerint a vasárnapi gyűléshez nyert felhatalmazás alapján Söregi István és dr. Szabó Ferenc vezetőségével küldöttteget a pénzügyigazgatóhoz a kereseti adó felülvizsgálása végett. Támogatta a közgyűlés által előterjesztett kérést dr. Rácz Lajos, a mezőgazdasági kamara igazgatója is. Kórödy István pénzügyi tanácsos a legjobb indulattal fogadta a küldöttteget. Megígérte, hogy amikor a haszonbérlok kereseti adójának tárgyalásáról lesz szó, arra meghívja az egyesületet s a kiküldötttel bevonásával fogja megállapítani azokat az általános irányelveket, amelyek a kereseti adó kivétel felülvizsgálása a haszonbérlokra vonatkozólag eszközölteni fog.

A bérlok egyesület vezetősége fölkéri a tagokat, hogy kereseti adójuk felülvizsgálásának eszközöltesse végett bérleti szerződésüket az egyesület hivatalos helyiségében József kir. herceg-u. 15. sz. sürgősen jelentsék be.

A városi tanács kiutalta az új tisztviselő palota lakásait.

66 pályázó 7 lakásra. Aranykoronás béreket fizetnek a lakók.

A DMKE. épület mellett tavasz óta építenek egy épületet az állami kislakások akciój révén Debrecennek jutatót összegből. A kétemeletes épület már készen, csak kisebb munkák vannak még hátra, úgy hogy november elsejére beköltözhető lesz. Az építésre az állam adta a tőkét, a város pedig telket adott és vezette az építkezést. A szerződés szerint a hat darab kétszobás lakásból ötre a város jelöli ki bérloket, egyre pedig a népjóléti miniszter. Ugyazintén a város jelöli ki a két manzárd egyszobás lakás bérlojét is.

A városi tanács tegnapi ülésén ejtette meg a lakásokra a jelölést, miután a népjóléti miniszter értesítése arról, hogy ő Boér Viktor tűzérzsádosnak utal ki egy lakást, megérkezett.

A városi tanács előtt a hét lakásra 66 igénylő kérvénye feküdt.

Egytől-egyig nehéz lakásviszonyok között élő embereké, akik közül nem egy teljesen hajléktalan.

A tanács hosszas és alapos megfontolás után elsősorban a fűveskert ref. iskolában lakó két mene-

hült postatisztet helyezte el, ezáltal felszabadítva ez iskola tantermet, a melynek kiürítése végett a presbiterium is akciót indított. — Névszerint a következőknek utalta ki a tanács a lakásokat: Cellóth János állategész

LEGISEBB ~ LEGOLCIÓBB ~ LEGJOBB FÉRFIRUKA SZÖVETEK csak FELNEM BEZSÓNÉL (Piac-utca 67. szám) SZEREZHETŐK BE. Békébelli United Kingdom teák Bor Legfinomabb angol tearumok Likör Francia, olasz, portugál szardiniák Pezsgő Friss oroszhal és koronaszardínia Legjobb csemegeajtok és teavaj Csanak József K. Rt. fűszer és csemegekereskedése, Piac-utca 51. Telefon 1382. Alapítva 1823

Hírek

Jól sikerült az ejtő ernyős ugrás.

Vasárnap délután a negyedik viztorony mellett ezrekre menő közönség előtt mutatva be Korányi Leó Zoltán aviatikus-pilóta a fixponttól való ejtőernyős-műgyerését. Délután 3 óra járt az idő, amikor a nyitott ejtő ernyőt felhúztatta a viztorony tetején kinyújtott léldára, majd magára erősítette az ejtőernyő zsínózatát s a viztorony mintegy 18-20 méter magas felsőemelőtől leugrott s az ejtőernyő kioldván annak segítségével 1-5 másodperc alatt jélat ért. A vakmerő műugró pilótát lelkesen megpöslötték. A bravuros mutatványt legközelebb Korányi Leó Zoltán Győrben ismételi meg, ahol egy 56 méter magas gyár kémény tetejéről fog le ugrani.

— Antant katonai misszió Debrecenben. Néhány nappal ezelőtt újra katonai ellenőrző bizottság járt Debrecenben John Hearleson angol kapitányt az Arany Bika-szobában szálltak meg s tegnap már el is utaztak Debrecenből.

— Szavazás tanácsbírói tiszt-sége a ref. presbyteriumban. Könyves Tóth Kálmán halálával megüresedett egy egyházközségi tanácsbírói állás A ref. presbyterium tegnapi ülésén elhatározta, hogy a maga szavazatát Lenc Géza egyetemi teológiai tanárra adja le.

— A Tisza István tudományos társaság I. osztálya f. hó 14-én kedden délután 5 órakor a kollégium disztermben felolvasó ülést tart, melynek tárgya Révész Imre r. tag székfoglalója. A magyarországi protestantizmus tudományos történelméről (Erdmények és problémák) és Láng Nándor r. tag felolvasása: A brigetói Dülchenum-ról. A nagy értékű udományos előadásokra ezután is felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét. Felolvasó ülés után az osztály tagjai zárt ülést tartanak.

— Eljegyzés. Simándi Putnik Béla ezredes és özv. paty. Nagy Lajosné szül. Váry Szabó Margit leányát Klárit eljegyezte kövi Ján Miklós tűzérőhadnagy.

— Hajdu István gondokamill-vész hangversenye október 18-án este 8 órakor a Zenede disztermben. Jegyek Méliusz könyvkereskedésben.

— A debreceni sertésvásár. — A hétfői sertés vásáron közepes felhajtás mellett mintegy 200 sertést kintáltak. A vásár lanyhán indult és a következő árak alakultak ki: prima kövér sertés 25,000—26,000 koronáig, közepes 24—25,000. silány 22,000-tól feljebb. Különösen a silány árban volt élénk a kereslet és 22,000—28,000 koronás árat ígértek.

— Két kottát találtak a Teréz-zsinagóga épülete előtt. Átvehető a kiadó-hivatalban.

— Középor a Nyíregyháza felé menő vonatra. Vasárnap este az 1736. sz. nyíregyházi személyvonat a rendes időben futott ki Debrecen állomásról. Amint a vonat a Csapókert alá ért, ismeretlen tettesek a vonatra közlépport zúdítottak. A középor következtében egy személykocsi ablakaiból több betört s az üvegszilánkok a vonaton egy asszonyt megsebesítettek. A rendőrség nyomozást indított a dobálók ellen.

x Lili kalapszalomban Gambri-nus passage, legszebb modellek és átalakítások legolcsóbb áron.

— Aki nem annak üti ki a szemét, akinek akarja. Balogh Istvánné súlyos testi büntetésnek a vádjával állott tegnap a bíróság előtt. Háza előtt egy csomó gyerek rendelkezett s el akarta zavarni őket. A gyerekek nem engedelmessétek s egy Mózer Ferenc nevű különösen agresszív magá tartást tanusított vele szemben. Az asszony rá akart ütni Mózerre, azonban helyettük Tök Károlyt találta el, ki az ütés következtében elvesztette szeme világát. A bíróság súlyos testi sértés vétségében mondta ki bűnösnek s 15 napi fogház büntetést szabott ki rá. Az asszony megjelözte az ítéletet.

x Orvosi, jogi, gazdasági szak-könyvek legnagyobb raktára Csáthy Ferenc rt. Egyetemi könyvkereskedésében Ferenc József-ut 8.

A „Debrecen” telefon száma: 789.

Ma hirdetik ki Rosenfeld Endre bünperében az ítéletet.

A debreceni törvényszék Serly tanácsa tegnap reggel kezdte meg Rosenfeld Endre bankbizományos ismert monstre bünperének immár harmadik főtárgyalását. A tárgyalás egész napon keresztül tartott s az elnök este 6 órakor, ma reggel 9 órára napolta el. A tárgyaló termet teljesen betöltötte a hallgatóság, — úgy, hogy a rend fenntartása érdekében be kellett csukni az ajtókat. A tárgyalás semmi újat nem hozott. Azokta a tanukat hallgatta ki,

illetve azok vallomását olvasta fel az elnök, kik az előző tárgyalásokon már megtették vallomásaikat. Egymásután vonultak fel Reichman Vilmos, Király Zsigmond, dr. Liderman Henrik, Puskás Elek s Jakab Emma — kik némi módosítással fenntartották vallomásaikat. A mai tárgyaláson ki fogják hallgatni a még hátra levő tanukat. Ítélethozatalra valószínűleg csak az esti órákban kerül a sor.

Ittas soffőr a rohogó autóban. Egy rendőrfelügyelő és egy rendőr bravuros módon megfékeztek.

Tegnap a késő délután nagy riadalmat okozott a Piac-utcán egy ide-oda cirkáló automobil.

Az első pillanatban azt hitték a járókelők, hogy az autó kormánykereke romlott el s ezért kereszteli az úttestet az autó mely a D. 50—044 számot viselte. Mikor azonban az autó egy paraszt kocsinak neki hajtott egyszerűben világos lett, hogy az autó soffőre ittas.

Az egyik rendőrszem leakarta állítani a soffőrt, aki a rendőr intésére még csak nem is lassított.

Erre a rendőr Bacsó József rendőrfelügyelővel felugrott autóra és most

már Bacsó József áll a kormánykerék mellé és bevezette az autót a rendőrségi paroláthoz,

és a soffőr elállították a központi-ügyeleten.

Kiderült hogy az illető Molnár János aki Steinfeld István Macsi uradalmában teljesít szolgálatot és az autó is Steinfeld István tulajdona. A soffőr tegnap bejött Debrecenbe s itt beszélt. A rendőrségi kihágási bíró Molnár Jánost kijózanodása után 200 000 korona p'nzbságra ítélte, majd szabadságra helyezték. Az autót a Macsról telefonon behívott másik soffőr vezette haza.

Észrevétlenül meghalt férje mellett a kabinban.

Hirtelen halál a Margit fürdőben. — A halál okát még nem sikerült megállapítani.

Bagi Ferenc 26 éves Jókai-utca 33. szám alatti lakos fiatal feleségével, a 24 éves Bagi Ferencné Fábian Ilonával hétfőn délután 3 órakor fürdeni mentek a Margit-fürdőbe. Ott két személyre váltottak jegyet s a fürdősasszony részükre a 15-ös számú kabinba jélték ki. Körülbelül már egy óra mulhatott el a fürdőbe való érkezésük óta, amikor is Bagi Ferenc a fürdés után a pamlagra heveredett le, míg a felesége még az egyik kádban lübbolt. Bagi a fürdés után kissé elszenderedett s mikor felserkent azt vette észre, hogy felesége a kádvizében van arcaival a vízbe bukva.

merték a kádból — ám ekkor már halott volt.

Az esetet azonnal bejelentették a rendőrség központi ügyeletének, ahonnan dr. Tóth Sándor rendőr-fogalmazó, dr. Balkányi Ede rendőrorvossal kiszállott a Margit-fürdőbe és a vizsgálatot megejtették Balkányi dr. orvos már csak a beállott halált konstatálhatta. A halál okát azonban a helyszíni szemle során nem lehetett megállapítani. Lehét, hogy a meleg fürdőben Bagi Ferencné szivguta ölte meg, de az is lehet, hogy az asszony,

azt vette észre, hogy felesége a kádvizében van arcaival a vízbe bukva.

míg férje aludt a kabin pamla-gán görcsöt kapott s arcaival a vízbe bukva — megfulladt.

A látvány rettenetes hatással volt a fiatal férjre, aki annyira megijedt, hogy csak úgy negligében kiszaladt a folyosóra és kiabálni kezdett.

A férj, akit a szomorú tragédia mélyen lesújtott könnyek között előadta, hogy felesége, néha rosszullettől panaszkodott. Tegnap azonban semmi baja sem volt.

— Jaj, segítség, a feleségem a vízbe fulladt.

A kihallgatások után a kiszállott halóság intézkedésére a hullát be-szállították a bonctani intézetben.

A jajeszkérésre a mellettük levő kabinból kiugrott vitéz Miklós Sándor tiszthelyettes, aki éppen fürödni készült és az összehúzott fürdő személyzettel Bagi Ferencné kic-

Olvassa a Debreczert

3 méter átmérőjű szögletes
700,000 KORONA
SILBERSTEIN és ADLER POSZTÓÜZLETEBEN
KOSSUTH-U. 2. (Városvásár épület)

Ma már mindenki tudja
hogy legolcsóbban és legszebb szöveteket
Feldheim Imre
posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.
vásárolhat.

A kereskedő ifjak Levente-avató ünnepélye.

Vasárnap folyt le ünnepi keretek között a debreceni kereskedő segédek és tanoncok levente-avató ünnepe.

Már a kora délutáni órákban katonazene hangjai mellett vonult fel 360 felavatandó ifju és ezek társainak csapatai a DTE pályára, melynek ünnepi díszit öltött páholyaiban dr. Hadházy Zsigmond főispán, vitéz Nagy Pál, vitéz Szentgyörgyi tábornokok, Dobó alezredes, Csűrös Ferenc, Vásáry István és más előkelőségek foglaltak helyet.

Gyönyörködtető látvány volt a svéd-torna gyakorlatnál a törzsek erdejét és a karok ezreit egy-egy szerepny sippelre megrögzödni, hajlani, kipattanni látni.

Es ez mind csak néhány lelkes oktatónak: Mezei, Bartl, Daku, Vadsr-helyi, Balla, Zih és Gyökeres oktatóknak alig egy hónapi munkájának eredménye volt.

De ezen eredménnyel méltán vete-kedett a szövati gazda ifjak mintacsapatának teljesítménye, kik Nagy Sámuel oktató vezetésével fáradságot és költséget nem kímélve eljöttek — hogy az új leventéknek a falu üdvözetét elhozzák.

Az ünnepély kimagasio részét a fogadalm-tétel ünnepélyes aktusa képezte, midőn Csűrös városi tanácsos, városi testnevelési bizottsági tag lendületes és nagyhatású avató-beszéde után Beczner testnevelési vezető a szivretett kézzel, áhitattal álló 360 ifju által a felolvasott fogadalmi mintát elmondatta.

A felavatottakat Lépes, testnevelési felügyelő üdvözölte. Beszédében fegyelemre, kitartásra és összeter-tásra szólítva fel őket, „mert ezen tulajdonságokkal a magyar nép puska és ágyu nélkül képes lesz jogait visszaszerezni, miként az igazát védő férfiak már bátor, elszánt tekintete előtt is a fenevad is elsompollyog”.

Ezután az összes sportágaknak egyidőbeni rövid bemutatása következett, ami izgalmas, lávanyos képet varázsol a mozdulatlanul álló tömegek előtt.

Az ünnepély hivatalos része a Szó-zattal ért véget s a szivük felett zöld levelekkel ékített 1500 ifju példás rendben a páholyok előtt elvonult.

Befejezőképen az új leventék és iparos tanonc ifjak football csapatai mérköztek meg sok technikát mutató lendületes játékban egymással és az ifjusági tömegek — a városi élet más esábitásainak ellenállva — kedvvel maradtak mindvégig együtt, — hogy a fegyelmesség bemutatása után az összetartás és kitartás erőnyeiről is tanuságot tegyenek.

— Verekedés a Nyilastelepen. Vasárnap este a Nyilastelepen egyik kores-mája ismét hangos volt. Estefelé járt az idő, amikor egy katonaközből álló társaság bement a Turulhoz címzett kocsmába, ahol már egy civiltársaság iddögált. A két társaság hamarosan összeveszett és két katonát megkéseltek. A katonákat bevitték a Pavillon-laktanyába, a késelő civilek pedig keréket oldottak. A csendőrség nyomozást indított a késelők ellen.

x Filc kalapok, svájci sapkák minden színben százötvenezer koronáért. Bőrkalapok nagy választékban a Kalaptüzemben, Piac-u. 9.

x Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás régi tűkőrök ujjadöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalat Sziv-utca 14/15. Telefon 35—6.

Szereti az egészséget?
Hasznájon csak
ALTESSE
szivarkapapirt és hüvelyt

Tartott volt az értéktőzsde.

Az értéktőzsdei forgalom részben minimális volt. Az árfolyamokban nagyobb eltolódás nem állott be. Nyitáskor a kurzusok a legutóbbi özsdezártati nivó alatt állottak, de a bécsi tőzsde barátságos irányzala következtében szilárdság következett és az árnívó 2-3 százalékkal a pénteki zárlat kurzusai felé emelkedett. Zárlat felé azonban ez a tendencia elveszett és a kurzusok a nyitási nivó alatt álltak.

Az utótőzsde.

Az utótőzsdén kisebb forgalom mellett a zárlati árfolyamok tartották magukat, sőt egyes papirokban még árnyalati emelkedés is mutatkozott. A Kereskedelmi Bank záróárfolyamához képest 5000 koronával emelkedett, a Magyar Hitelben igen csendes volt a forgalom és pontosan a zárlati nivón volt rá pénz. A Czinberben az utótőzsdén is nagy üzletkötés folyt, szemmel látható volt, hogy bizonyos kezdek a papír árfolyamát tovább akarják hajtani. A szalámiban nem volt üzlet.

Zürichi zárlat.

Páris 2750, Newyork 521, Brüsszel 2510, Milánó 2277, Hollandia 203, Berlin 124, Bécs 73, Szófia 380, Budapest 67 és fél, Belgrád 754, a többi változatlan.

Tenménytőzsde.

Az irányzat lanyha volt, a buza 10, a rozs 5 ezer koronával olcsóbb bódott, a többi cikkek ára változatlan volt.

Hivatásos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 4200-50, egyéb 4175-225, 78 kilós tiszavidéki 4300-4325, egyéb 4275-4300. Rozs 4200-4225, többi változatlan.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajítás 206. Könnyű 26-27000 közé 26-28 ezer, nehéz 27-29 ezer. Irányzat gyenge.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

Egy darab	Vétel	Eladás	Ár
Dollár	76310 K	76900 K	
Angolfont	342000 K	346000 K	
Hollandi forint	29740 K	29995 K	
Francia frank	4010 K	4049 K	
Svájci frank	14750 K	14825 K	
Léva	555 K	563 K	
Cseh korona	2260 K	2279 K	
Lira	33 4 K	3369 K	
Lei	411 K	419 K	
Dinár	1079 K	1100 K	
100 n. márika	— fill.	— fill.	
Lengyel márika	103'20	108 80	
Osztrák korona			

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r. t.

Nyomatott a Tiszántuli Hirlap rt. nyomdájában.

Gyapjúfonál struc pamut, szabókellékek nagy raktára
Franknál, Csapó-utca 90

Kávé, tea, cacao

mindég jó,

ha a **Félegyhazy** cégtől való

Debrecen, Piac- és Miklós-u. sarok.

Ha pénze nincs! Kötött kabátot, bluzt, trikét, szvettert, harisnyát, fehérműt, női és férfi divatcikket, kalapot vásárolni, keresse fel a **KÖZSZÜNSÉGLETI ÁRUHÁZAT, CSAPÓ-UTCA 9. SZÁM ALATT.**

Utcai és alkalmi ruhák festője és vegytisztítója

BIRÓ

Arany Bika. (Női csaját.)
Finomabb ruhadarabokat felcírással vállal

A Magyar Ruháipar

Debrecen legnagyobb és legolcsóbb férfi- és fiuruhaárúháza a Bika épületében.

Őszi idény árusítást rendez

Eladásra kerülnek

gummikabátok darabonként . . . . .

390
ezer

Meleg őszi raglán darabonként . . . . .

810
ezer

Jó tartós öltönyök darabonként . . . . .

790
ezer

Hosszu téli kabát plüss béléssel darabonként . . . . .

1200
ezer

Tisztviselők, főiskolai hallgatók, munkások, fixfizetéses egyének

15 százalék

engedményben részesülnek!

Apró hirdetések

Eladó a Bujdosó-utca 4. b) sz. ház, mely áll 3 szobával, konyhával, szőlővel, 346 négyszögöl telek. Beköltözhető. 691

Eladó Csígekert utca 15. számú ház. Egész átadó. 771

Jó karban levő Kötler varrógép olcsón eladó: Széchényi utca 25. 779

Czeizing-telep 43. számú ház Halápon 2 hold föld eladó. Értekezni Hungyadi-utca 15. szám. 638

Hajdubagason két nyilas elsőrendű fajszőlő, lakható kis házzal eladó — Széchényi kert 9. 642

CIMBALOM, kitűnő Schunda pedálos kottatartóval, eladó: Kulcsár, Kálvin-tér 4. 643

Zongora, rövid keresztűres, Lamberger gyártmány, új eladó. Teleki-utca 35. 693

Eladó Köntösgátnál 6 és fél hold föld. Értekezhetni Honvéd-u. 16. 687

Boldogfalva-utca 17. számú ház azonnal beköltözhető eladó. Ugyanott Plymouth csirkék vannak eladók.

Egy használt komplett ebédlő- és hálószoba berendezés eladó. — Simonffy-utca 6. 633

Házak, szántóföldek adás-vételét közvetíti Cseley iroda, Egymalom 8. 868

Olasz nyelvtanfolyamra legkésőbb 18-ig jelentkezhetni: Egyetemi könyvtárban, Simonffy utca 2 B. — 907

Izletes házi koszt jutányos áron kapható: Péterfia u. 37. II. ajtó. 887

Cipész szeg-hegy, első rendű, saját gyártmányu, legolcsóbban Veréb-nél, Szappanos utca 10. 893

Munkakedvelő, intelligens nő menedéket keres 7 éves leánykájával. Címet kérem a Hajdúföldhöz leadni. 895

B. Plisszé és Gouré legszebben készülő Farkas, Arany- János-u. 20. sz. 870

Batikkott zsebkendő nagyon olcsón kapható Bródy Dezső-nél. Piac-u. 77. 878

Elemisták, polgáristák tanítását olcsón vállalja tanítónő, Nyil-utca 116. 848

Jobb leány elmegy gyermek mellé csak közeli vidékre vagy tanára. — Cim a kiadóban. 849

Feles hegedűt elcserélnék egészért. Baross-u. 11. — Kapu alatt jobbra 851

Asztalos tanulóat koszt ellátással Simonffy-u. 35. 854

Elvesztett egy fél férfi cipő. Megtalálóját jutassa Domb-u. 9. sz. alá. 855

Értesítem a t. közönséget, hogy a következő egyének baromfijárandóságát kiadtam: Wolf János, Rostás Barna, Spiller Károly, Flohr János, Sebeticz Raumnud, dr. Brief Gyula, Okolicsányi Károly, dr. Sauerwald T. vadár, dr. Dénes Lajos, báró Fiáth Lászlóné, Ebner Lajos Havas Gábor, Mezei Lajos dr. Hercz Lipót, Bottka Géza, Belényesi Sándor, Frankfurter Lajos, Widavich Leó, Horváth Antal, dr. Maly Sándor, Balla Jenő, Wenger Lajos Szántar József, Dankó József, Lukács Zsigmond, Árendácsik Kálmán, Nagy Vilmsz ezredes, Hegedűs ezredes, Perczel tábornok és dr. Ludányi orvos alezredes. Holnap folytatom. Pávay baromfijárandósági János-utca 70. Csapó kert.

Gazdák buzáját magas terménykamatra beveszi és kihelyezi az Agrikultura Kereskedelmi R.-T., Egyház-tér 5. Telefon 11—18. 159

Fővárosi lapokra előfizetést és hirdetést felvesz Kovács hírlapiroda, — Piac 42., az udvarban. 696

A prédaság vétek!
Azért elhasznált ruhaneműinket fessük és vegyileg tisztítjuk
PALOTAY LAJOS
kelmefestő, vegyész és gőzműs intézetben, hol a szőnyegbeállítás nagy árendéért. KÁLVIN-TÉR 5. SZ., BATHYÁNYI-UTCA 26. SZ.

Pénz! Pénz!

Szilágyi Jenő DEBRECEN, Csapó-utca 19.
Pénzkölcsönt közvetítő, értékpapírkereskedő és városi ingatlanforgalmi irodája
Telefonsz 5-66, 18960—13068, és 1499. számú inarengedélyek alapján Telefonsz. 5-66.

BEJEGYZETT KERESKEDŐKNEK és ipari vállalkozóknak árucseré mellett, valamint gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetíték pénzkölcsönt rövidebb és hosszabb időtartamra.

MAGÁNTÖKÉK KIHELYEZÉSÉNEK közvetítését vállalom és azokat teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szóló tőkék kihelyezésénél kívánatra a kamathozadék tényleges buzába is átvethető.

MEGBIZÁSBÓL előnyös feltételek mellett előlegkölcsönöket folyósítok olyan érszer, ezüst, szőnyeg, kép, zongora stb. könnyen kezelhető ingóságokra, amelyeket nálam bizományban elhelyeznek.

VAROSI, magán- és bérházakat veszek és eladok, valamint ezek adásvételét közvetítem. Eladó ingatlanokra előlegkölcsönöket közvetítek.

Pénz! Jelzálogkölcsönöket közvetítek tehermentes házakra és földekre alacsony kamattal mellett. **Pénz!**

Hölgyeim és Uraim!

Mielőtt ruházati cikkelt beszerzi

FONTOS!

hogy meglekintse Stark Divatruházát Piac-utca 7. szám.
Hol dusan felszerelt áruháza áll a T. vevők rendelkezésére

Csupa sláger cikkek!

VÁSZON OSZTÁLY

84 cm. széles Kalotaszegi vászon	14800.—
84 cm. széles prima függöny és ágyterítőre	17500.—
84 cm. széles egész nehéz la	24800.—
82 cm. széles mosott shiffon	21500.—
1/2 Vetseny vászon	22500.—
82 cm. Hollandi vászon	22500.—
82 cm. buzavirág vászon	26500.—

Flannel minden színben . . . 26500.—

URI DIVATOSZTÁLY

Fréncs ing 2 galléros	85000.—
la " Bécsi 2 galléros	95000.—
Csodás angol zseir ing	125000.—
Pástel rövid nadrág	45000.—
Közmagosi fréncs nadrág la	55000.—
Hosszu francia kóper nadrág	78000.—
Rajz nadrág saját készítmény	87500.—
1 pár zokni	8000.—
1 zsebkendő	10000.—
Férfi ruha szövet 3 méter	650000.—
hiszia gyapju karnyarn	650000.—
Nyakkendő, nadrág és zokni tartók. — Hrsisnyák, keztyűk nagy választékban.	

NŐI DIVATOSZTÁLY

120 cm. Shottis szövet	68000.—
120 " Gabardin	48000.—
120 " Pepita	63000.—
140 " Lüsster S. kek, fekete	138000.—
120 " széles női divatszöv.	78500.—

Agyhuzatok, ágygaraiturák, fehérnemű garnitúrák, magános abroszok, 6 személyes abrosz, törülközők, szakajtók, pohártörők. — Leszállított árak.

Tisztelettel: **STARK SÁNDOR.**

KONCZ kelmefestő

gyárat ismét saját kezelésébe vette

kifogásalan munkáért szavatol és b. megbízónak bárhol kért vagy hirdeteit, helybeli áraknál 20-30%-al olcsóbban vállal

Póterfia 30., Arany János-utca 10.

Ingyen kap egy öltönyt!

Ha a nállam vásárolt ruhák után kapott névvel ellátott blokkot elteszi, mert minden 50 blokk ki lesz sorsolva **Dr. Tóth Endre** kir. közjegyző ur jelenlétében és az 50 blokkból a szerencsés nyerő

1 öltöny ruhát reklámképpen teljesen ingyen kap.

Méret után nállam készült ruháimért szavatoljanak azon tisztelt vevőim, akiknek a bizalmát eddig is minden tekintetben kiérdemeltem. Raktáram téhalmazása folytán abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy vevőimet mélyen leszállított árak mellett ezentul is módomban van kiszolgálni.

Aszódi Márton férfi-, fiu- és gyermekruha áruház.

Piac és Hatvan-utca sarok. (Nagytemplommal szemben.)
Tisztviselőknek árendémeny!

SÜRGÖNY!

TURUL czipőraktár

DEBRECEN,
(Piac-utca 48. sz.)

hozza forgalomba a küldött elsőrendű kivitelű női barna antilop szaloncipőket, bőr sarokkal

295.000

koronás árban

TURUL KÖZPONT
Budapest

Nagy kész kocsiraktár

egyszerűtől a legmodernebb kivitelig. Új és használt kocsik kaphatók. Használtakat veszek és becserélek. Javításokat, fényezést kárpitozást, megrendeléseket olcsón és pontosan eszközöl:

NEULANDER ANDOR

kocsigyára
Erzsébet-utca 28. sz.
TELEFON: 11—47.

POLOSKA és SVÁBBOGÁR

irtószér, garantált minőségű.

Hatóságilag szabada mazva, nagyon olcsón kapható

STERN

festéküzletében, Bikával szemben (Saját érdekében mindenki győződjön meg róla)

Elsőrendű kárpitos

Szabó József Varga-utca 1., Szent Anna utca sarok.
KÉSZ HENCSEK raktáros

Magyar szabók figyelmébe!

Félszerza bőrök és belésárak legolcsóbban

Adler szücsné
szerezhető be, Bathyányi-utca 2.

Darabos és oltott

mész

az összes építkezési anyagok Prima darabos

poros szén

Aprított és hasáb

T U Z I F A

azonnali szállításra beszereztető

Bartha István
Ispotály-utca 3 b. Telefon 783.

Apró hirdetések

AJÁNLAT

Pénztárnoknő, több évi gyakorlattal bíró, november elsei belépésre ajánlkozik. Címet a kiadóba kérem **Pénztárnoknő** jellegre. 884

Bőröndök, retikülök, finom bőr-árak csakis Feuermann bőröndös-nél. Piac-u. 44. 879

Ebédlő, háló-, konyhaberendezéseket, egyes butordarabokat eladok, vesezk. Széchenyi-utca 8. szám. 1311

Butor díszvasalások, épület vasalások, kátrány fedéllemezek, horganyozott fonatok legolcsóbban Kovács Gyula vasüzletében. Bika mellett, sarkon. 9

Legdivatosabb ernyőket, átalakításokat, áthuzásokat legolcsóbban készít Ernyőtüzem, Sas-utca 3 1531

Tűzhelyek, edények, vaságyak, kátránylemezek, mindenféle vasárak legolcsóbban Kormos vaskereskedésében, Csapó-utca 15. 1918

Olcsó és tartós cipők állandóan kaphatók Almássynál, Kossuth-utca 238

Mérlegek, edények, üstök, káposzta gyaluk Bészler és Dávid vaskereskedésében kaphatók. Piac-utca 7.

Tűzifa, szén, fűrészpör szükségletét pontosan és legjutányosabban szállítja Winkler fakereskedő, Margit fürdővel szemben. Telefon 2-80. 461

Aranyat, ezüstöt, briliánsat veszünk. Stassik és Blattner, Csapó 12.

Ha nincsen pénze, megint vehet Kaisernél részletfizetésre. Piac 7. 499

Jeggyűrűt, fülbevalót, órát, ékszer legolcsóbban vásárolhat, javíthatat Licht ékszerésznél, Simonffy-utca 1. 930

Szőrmeruhái legolcsóbban beszerezhető és átalakíthatja Kőváry szücs, Piac 42. Pannónia-udvar. 217

Prima íróasztalok két millió koronáért kaphatók. Kovács butorgyár, Darabos 17. 659

Köszvényenél, csuznál használja a híres Király Balzsamot mely ismét békebeli minőségben kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc „Arany egyszarvú” gyógyszerárában.

DEBRECEN, (Szinház mellett.)
1 üveg 25.000 korona.
Ugyanott mindenféle piperecikkek, szappanok, arc-remek, puderek, hajolajok, fogkrémek, illatszerek kimérve legolcsóbb napi árakban szerethetők be

Nagy József fodrász termében minden tekintetben kifogástalan kiszolgálást kap. Sas utca 3. 2015

Savanyított káposzta, gyalult és hasábos, 1 kgr. 3500 korona. Ismét eladóknak nagyban árban számítom. Szép becsinálni való őszi káposzta 2-3 kilós fejek, 5 mázsától feljebb, jutányos árban házhoz szállítom. Jóna János, Nyil-u. 34. Telefon 704. 741

LAKÁS, ÜZLET

Egy szobás lakást keresek elsejére. Lelepett fizetek. Cím a kiadóban. 882

Fűtcai három szobás lakásomat — lehetőleg butorral együtt — azonnal átadom. Értekezhetni dr. Tukacs Dezső ügyvédnél, Piac utca 68. 889

Négy vagy öt szobás, modern lakást keresek. Lelepett fizetek. Címet a Hajdúföldhöz kérem leadni. 890

Külön bejárattal butorozott szoba — egy személynek kiadó: Miklós utca 41. szám II. lépcső. 891

Új üzlet! Héncserek, diványok, madracok, paplanok, készen, jutányosan kaphatók. Megrendelést és javításokat pontosan eszközöl Erdős, Simonffy utca 13. 894

Egy szoba, konyha és fűskamarából álló lakást cserélek vagy átadok Cím az Egyetértésnél. 850

Butorozott szobát keresek az Árpád-tér közelében. Cím Kinizsi-u. 55. 853

Két szobás lakás, antik butorok, ebédlő garnitúra eladó. Bethlen utca 34. sz. 892

Külön bejárattal, butorozott szobát keresek Csinos jellegre, a Független Újság kiadóhivatalába. 788

Kétszobás lakást mellékhelyiségekkel keres izr. urí család lelépéssel vagy magas bszabérrel. Ajánlatok: Lisztútlel, Csapó-u. 6. 617

Tiszviselő új házaspár butorozott szobát keres központban novemberre Cím: Függetlennél. 630

Széchenyi-u. 18. 2 szoba, konyha azonnal beköltözhető. Ugyanott egy ebédlő, háló, előszoba és konyhaberendezés eladó. 690

Izr. házaspárnak butorozott szoba, konyhaszolgáltatással kiadó. Cím a Független Újságnál. 677

Egy különbejárattal butorozott szoba izr. urnak 15-re kiadó. Cím a Függetlennél. 680

Butorozott szobára lakótársnő keresetnek. Péterfia-u. 12. 722

Két szobás beköltözhető lakással eladó a Nyilas-telep Kossuth Lajos-utca 12. számú ház, kellemes udvarral, gyümölcsös kerttel, istállóval. — Felvilágosítást nyújt Piac-u. 44. sz. alatti ügyvédi iroda. 759

Elcserelem egy szoba, konyhas lakásomat ugyanilyenért, dísznótartás megengedve. Cím a kiadóban.

Tanuló épület mulakatosság szak-szerű tanulására fizetéssel felvétetik Fázinczy-u. 2. 769

Jó családból való fiukat tanulónak felvesz Vajkóczy Ferenc, kaptafakészítő, Piac utca 21. 830

Strafszekér egy ló után megvétel-re kerestetik. Adorján és Mandel. Piac-utca 83. 682

436 kis hold homoki földbérlethez nagyobb tőkével társ kerestetik. — Közreműködés nem szükségeltetik. Értekezni Adorján, Arany János-u. 26. sz. 684

ÁLLÁST KERES

Házvezetőnői állást keres azonnalra, elvált asszony. Bagamér, postarostante „Elvált asszony” jellegre. 897

Megbízható idősebb ember, ki pálinka üzletben jártas, alkalmazást keres, Arany János utca 24. 900

Erettségizett urileány gép- s gyorsíró állást keres. Cím a Debreczeni Független Újság kiadójában. 878

4 polgárit végzett leány pénztárnoknői állást keres. Otthon tejesarok. Hatvan-u. 1. 857

Oknyeles szöveg elvállal szöveg- és konyhakert és pince kezelését vidéken is. Andrassy-ut 4. 699

Ispáni, segédizti állást keres államtudor 5 évi gazdasági gyakorlat-tal. Ajánlatokat szorgalmas jellegre Tiszántuli kiadóba. 648

Intelligens német nevelőnői állást keres nagyobb gyermekek mellé. — Cím az Egyetértés kiadóban. 777

ÁLLÁST KAP

Gimnáziumot végzett egyén irodai munkára felvétetik. Cím a kiadóban. 852

Gyakorlott kézi leányokat felvesznek, Zöldfa-u. 8. Utcái lakás. 856

Élelmes emberek!

Ide figyelni!

Aki nekem tiz vevőt hoz, az teljesen ingyen kap egy öltönyt vagy télikabátot. — Nőiszabóságban francia munkavezetést **Fülöp Gizella** vezeti. Egy női ruha elkészítése 100,000 kor. Havi részlet mellett készítik öltönyt, costumot, télikabátot.

TEGDES Péterfia-u. 42

KERESLET

Tanítónt gyermekek mellé azonnalra keresek: dr. Gévay ügyvéd, — Szent Anna II. 880

Egy üres helyiséget keresek asztalos műhelynek; a tatarozást vállalom. Cím a kiadóban. 881

Zongorát keresek megvételre. — Ajánlatokat ármegjelöléssel Nagylé-tára Sátor Elemér dohánytözsédjéhez kérek. 896

Pincshelyiség, nagyobb méretű, — bérbe kerestetik. Futuránál. 898

Varrógépet keresek megvételre. — Ajánlatok ármegjelöléssel dr. Sebestyén. Piac-u. 49. 869

Női és gyermekruhavarrást háznál is vállalom. Cím: Roboz, Szent Anna-utca 5. 259

Szőnyegszövő iskolában eredeti minták, fonalak, felvetők stb. legfinomabb minőségben olcsón kaphatók. Szőnyegkészítést, tanítást vállalom. Dr. Horváthné, Deák Ferenc-utca 9. 535

Hegedűórákat olcsón vállalom. Megkérésreket „Pedagógus” jellegre Egyetértéshez kérek. 579

Géplakatostanulók fizetéssel felvétetnek Arany János-utca 37. Ehren-reich Sámuel. 559

Tanuló fizetéssel felvétetik Bőör Kálmán fűszerüzletébe, Csapó-utca 39. szám. 548

Vaskályhát keres Pécsi, Batthyányi-utca 16., keresztépület. 666

Tanuló felvétetik azonnalra Weisz Vilmos fűszerkereskedésében, Bethlen-utca 36. 673

Irgépet keressünk megvételre. — Ajánlatokat a Hajdúföld kiadóhivatalába, Piac-u. 59. ár és típus megjelölésével kérünk. 603

Férfiszabók! Elsőrendű nagy munkára, továbbá mellény- és napszabó felvétetnek: Aszódí, Piac utca 1. 838

Két eszmadiasegéd felvétetik: Lorántffy utca 3. Kosztot, kvártélyt kap. 885

Fiatall borbélysegédet felvesz kosztal vagy a nélkül: Kerékgyártó, Monostorpályi ut 26. 833

Ejjele ör, ki hasonló minőségben már alkalmazva volt, hosszabb tartamu bizonyítvánnyal rendelkez. — Futuránál felvétetik. 899

Gyermektelen házaspár felvétetik. Vigkedvű Mihály-u. 28. 871

Segédraktárnok és pénztárnoknői felvétetik a Hortobágy-malomban. — Írásbeli ajánlatok hétfőn személyesen adandók be. 874

Tanulói ellátással felveszek: Mánóki rézműves, Arany János-u. 13. 876

Cipész tex munkás állandó munkára felvétetik. Miklós-u. 5. 876

Flárusító gyakorlatlalt felvétetik Haas Lipót Linoleum áruház, Piac-u. 58. sz. 877

Kifutó fiú és bolti szolga azonnal felvétetik Blattner Gyula üveg- és porcellán üzletében. Ferenc József-ut 89. szám. 858

Aprított tüzfának állandó szállításiához fuvarosok felvétetnek. Kétmalom-u. 5. 570

Kifutó fiút vagy leányt felvesz az Amerikai Áruház. 669

Könyvelésben jártas irodakiszasszonyt keres Bernfeld, Piac-u. 3. sz. Gőmböző leány felvétetik. Simonyi ut 20. 663

Szőnyegszövő ügyes csomózónókat felveszek. D. Horváthné, Deák Ferenc-u. 9. 506

Kereskedelmi végzett kisasszony irodai teendőkhöz és könyvelésben gyakorlatlalt bíró, állást nyer Weisz festéküzletében. Hatvan utca, 798

ELADAS

Eladó antik íróasztalok, antik könyvszekrény, Hatvan utca 2, ügyvédi iroda. 905

Egy jó szmoking öltöny és egy báránybéléses téli kabát olcsón eladó. Péterfia 56. 906

Eladó ház, azonnal beköltözhető 3 szobás lakás, üzlettel és 1228 négy-szögöl gyümölcsös. Ugyanott két foszmitokos ajtó, 170x80, bevasalva, eladó. Boldog-kert, Epreskert utca 11—b. 988

Eladó 6 darab jorkszhiri koca, 24 darab hat hónapos malacával, konkolozó, 17 soros vetőgép, kettős eke és egy járgány szecsakavóval. Marx. Csapó 18. 888

File kalapok,
Svájci sapkák,
Bőr kalapok
150,000 KORONÁÉRT!

PIACZ-U. 9. SZÁM.

Eladó egy pár box csizma és egy villany lüster, Miklós utca 47. 901

Fényezett, topolyabetétes, bukklaháló eladó; ugyanott asztalos tanuló felvétetnek. Pacsirta utca 27. 802

Eladó azonnal beköltözhető villa a Nagyerdő alatt. Komlóssy ut 64. 804

Eladó két festett ágy, sifon, komótűkőr, Arany János utca 14. 804

Eladó Csapó-utca 72. számú ház, be-költözhető üzlethelyiségekkel. 873

Eladó Wertheim szekrény, egy íróasztal. Cím a kiadóban. 859

Eladó egy asztalkonyha és egy nagy tornyos konyha. Kigyó-u. 47. 880

Eladó Kacz-telepen 1 szoba, konyha, nagy kamara, minden elfogadható áron. Vétel esetén azonnal beköltözhető. Cím a kiadóba. 861

Eladó tanács birtok az Ondódon a Fáy-dűllőben 23 hold. Értekezni lehet Csapó-u. 22., hentes üzlet. 862

Eladó egyszerű szép szobabutor. Eötvös-u. 71. 868

Ruhák, cipők, függönyök, karim-szok, fűzők, deráló, csakány, krendej sifon eladók. Kigyó-u. 37. 864

Eladó lakónélküli ház, azonnal beköltözhető. Nyil-u. 41. sz. 865

Jó állapotban levő fiú- és leány télikabátok s egyéb ruháknak jutányosan eladók. Károly Ferencz József-ut 17a. 866

Zöld lucerna lábón a Kossuth-kertben eladó. Értekezhetni József kir. herceg-u. 12. 867

Modern egy emeletes ház a központban, beköltözhető öt szobás gyönyörű lakással, jóval a forgalmi értékén alul sürgősen eladó. Cím a Független Újság kiadójában. 181

Honvéd-utca 44. számú ház, beköltözhető lakással, istálló, tengeri görével eladó. Értekezni Kut-utca 10. 868

Eladó a Csere-széiben, köveskút mellett, a kondorosi megállóval szemben 8 kis hold jötermő barna homokföld, kaszáló is van benne. Értekezhetni Teleki-u. 51. 513

SZŐLŐSKERT 2½ hold, épülettel, drótháló kerítéssel körülkerítve eladó. Értekezni: Kegyes sírköveknél, Piac-utca 58. 869

Eladó az István-ut 15. számú ház fűszerüzlettel, trafikkkal, korlátlan italmérettel beköltözhető lakással, gazdasági épületekkel, nagy udvarral, veteményes- és gyümölcsösökkel. 625

Eladó Halápon 15 kat. hold föld. Értekezhetni dr. Borbély ügyvédnél, Sas-utca. 516

Darabos-utca 16. sz. ház beköltözhető lakással, vagycnmegosztás miatt eladó. 443

Teljesen új, komplett hálószoba butor eladó. Homokkert-utca 8. 558